

Nr 191.

Av fröken Hesselgren m. fl., angående ändrad barnavårds- och ungdomsvårdslagstiftning.

Med anledning av kungl. proposition nr 100 angående lag om åtgärder mot vanartigt levnadssätt väcktes vid fjolårets riksdag ett flertal motioner — i första kammaren nr 233 av herr Möller m. fl., nr 234 av fröken Hesselgren och nr 218 av herr Reuterskiöld m. fl. samt i andra kammaren nr 391 av herr Hansson m. fl. — i vilka hemställdes, att ungdom under 21 år skulle helt ställas utanför lösdrivarlagen. Kungl. Maj:ts proposition tillgodosåg såtillvida detta krav, att lagförslaget lade omhändertagandet av sådan ungdom på barnavårdsnämnderna. Däremot skulle ett ingripande mot ungdom mellan 18 och 21 år alltjämt ske enligt lösdrivarlagen.

Utskottet, som av olika anledningar avstyrkte Kungl. Maj:ts proposition, ansåg sig vad denna punkt angick böra förorda den meningen, »att ifrågasvarande åldersgrupper böra uteslutas från tillämpningen av vanartslagen och i stället hänföras till en utvidgad barnavårds- och ungdomsvårds-lagstiftning». Denna ståndpunkt intog utskottet därför, att det syntes utskottet: »att en uppfostrande verksamhet enligt en ungdomsvårds-lagstiftning bättre vore ägnad att leda till individernas tillrättaföranden än en behandling jämlikt vanartslagen». »Tydligt är jämväl», fortsätter utskottet, »att den stämpel av mindervärdighet, som måhända enligt förslaget skulle vidlåda personer, vilka varit föremål för åtgärder enligt en vanartslag, lättare skall undvikas, därest ingripande sker enligt en lagstiftning om ungdomsvård.»

»Vikten av att ingripa på ett tidigt stadium och därigenom öka utsikterna för ett tillrättaförande är», säger utskottet vidare, »allmänt erkänd». Enligt dess mening råder också enighet därom, »att nuvarande lösdrivarlag erbjuder alltför ringa möjlighet till uppfostrande och eftervårdande verksamhet. Särskilt hava olägenheterna av den bestående ordningen framträtt med hänsyn till de unga, något som bland annat kommit till uttryck i en obenägenhet hos myndigheterna att tillämpa lösdrivarlagen å dem». Ett ej oväsentligt steg till vinnande av bättre förhållanden på detta område skulle, enligt utskottet, tagas därest de unga uteslötes från behandling jämlikt lösdrivarlagen och i stället bleve föremål för uppfostrande verksamhet enligt en lagstiftning om ungdomsvård. Denna fråga borde därför vid den väntade revisionen av lösdrivarlagen bli föremål för ett förnyat övervägande av Kungl. Maj:t. Skulle emellertid en revision av lösdrivarlagstiftningen ej för närvarande kunna åvägabringas, förordar utskottet ett övervägande om

icke en reform, »som allenast tager sikte på kategorierna mellan 18—21 år snarast möjligt borde komma till stånd».

Riksdagen, som följde utskottsförslaget och avskog Kungl. Maj:ts proposition, kom emellertid av bekant anledning ej att votera om detta utskottets uttalande. Diskussionen i båda kamrarna utvisar dock, att stort intresse förefanns för utskottets förslag på denna punkt.

Något förnyat revisionsförslag av lösdrivarlagen synes för den närmaste framtiden ej vara att förvänta. Det nuvarande tillståndet är emellertid, särskilt när det gäller ungdomen, synnerligen otillfredsställande. Ett upp-tagande av denna fråga, skild från övriga spörsmål, som sammanhånga med en lösdrivarlagstiftning, skulle säkerligen också mycket snabbare kunna leda till en lösning, som vore för riksdagen godtagbar. Behovet av en skyndsam lösning framträder så mycket mera trängande, som den nu rådande stora arbetslösheten bland ungdomen måste sägas medföra mycket stora moraliska vådor för densamma. Det torde därför böra räknas som ett samhällsintresse av största vikt, att åtgärder i syfte att skydda ungdomen och söka rädda den till dugliga och nyttiga samhällsmedborgare snarast vidtagas. Om så inte sker, vedervågas på ett högst betänkligt sätt de resultat, som hittills vunnits av den nya barnavårdslagstiftningen.

Med stöd av vad ovan anförts hemställa vi,

att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t skyndsammast måtte taga under förnyad omprövning frågan om ungdomens omhändertagande enligt här ovan angivna linjer och snarast möjligt till riksdagen inkomma med förslag till en därpå byggd barnavårds- och ungdomsvårdslagstiftning, omfattande ungdom upp till 21 års ålder.

Stockholm den 22 januari 1932.

Kerstin Hesselgren.

Gustav Möller.

C. A. Reuterskiöld.

Gustav Rosén.

A. J. Bärg.

Nils Wohlin.

Alfred Petré.